

Az igazságügyi pszichológus szakértők feladatai a német büntetőjog területén, különös tekintettel a büntetés-végrehajtásban adandó „prognózis” szakvéleményre

A Pécsi Tudományegyetem és a freiburgi Max-Planck Intézet közös szervezésében került megrendezésre Pécsett 2010. június 7. és 10. között a Dritter Kriminologischer Sommerkurs. A német nyelvű nyári egyetem témája a büntetés-végrehajtás és a veszélyes bűnözőkkel való bánásmód volt.

A Max-Planck Intézet kutatóinak előadásai rendkívül érdekes témákat érintettek. A teljesség igénye nélkül csak egy párat sorolok fel:

- a büntetés-végrehajtás és a veszélyes bűnelkövetők kezelése, illetve a téma nemzetközi és nemzeti vonatkozásai;
- a szexuális bűnelkövetők kezelése a szociálterápiás és a bv. intézetben;
- a nők büntetés-végrehajtása Németországban;
- kalózkodás elleni küzdelem Szomáliában.

Ami miatt ezt a cikket megírtam, az tulajdonképpen *Helmut Kury* kriminálpszichológus előadása volt, amely „Az igazságügyi szakértői vélemény jogi kezei és praktikus jelentősége a német büntetés-végrehajtásban” címet viselte.

A „forensische Gutachten” német szakkifejezés, amit én „igazságügyi szakértői véleménynek” fordítottam, rövid magyarázatra szorul. Bár a jogi szakszótár szerint a „forensische” „törvényszéki”-t jelent, ez azonban – álláspontom szerint – a magyar jogi nyelven nem igazán értelmezhető, hiszen törvényszékek ma már nincsenek, és a magyar Btk. illetve Be. is igazságügyi szakértőkről, illetve igazságügyi szakértői véleményről tesz említést.

Tehát Németországban ún. pszicho-tudományos igazságügyi szakértőkként általában igazságügyi pszichiáterek vagy igazságügyi pszichológusok dolgoznak. Csupán néhány éve létezik posztgraduális képzés, amelynek keretében lehetőség nyílik az „igazságügyi pszichológus szakorvos”, illetve az „igazságügyi pszichiáter szakorvos” oklevél megszerzésére.

Németországban manapság vitáznak arról, hogy a „kriminológusokat” engedjék-e igazságügyi szakértőkként dolgozni, ennek azonban még nem engedtek teret.

Az igazságügyi pszichológus szakértők legfontosabb szakértői területei a büntetőjogi területen: a büntethetőség, a szavahihetőség, a felelősségre vonhatóság, a tárgyalási képesség, kihallgathatóság, illetve a börtöntűrő képesség, valamint prognózis (előrejelzés); a polgári jog területén: a gondozás, gyámság; a szociális jog területén: a betegség és rokkantbiztosítás; a családi jog területén: a láthatási és gondoskodási jog; a közlekedési jog területén pedig a vezetésre való alkalmasság.

Témám szempontjából a büntetőjogi területeket érintem csak.

Az igazságügyi pszichológus szakértők legfontosabb feladatai a büntetőjog területén

Büntethetőség

A német Btk. 20. §-a tartalmazza a lelki (pszichés) zavarok miatti büntethetőséget kizáró ok fogalmát. A német jog szerint nem bűnös az, aki a cselekmény elkövetésekor kóros lelki (pszichés) zavar, mélyreható tudatzavar, gyengeelméjűség, vagy más súlyos pszichés elváltozás miatt képtelen cselekménye következményeinek felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

A német Btk. 21. §-a lehetőséget ad arra, hogy amennyiben az előbb említett 20. §-ban felsorolt „kóros lelki (pszichés) zavarok” valamelyike a cselekmény elkövetésének időpontjában fennállt, és ez az elkövető belátási képességét korlátozta, a büntetés enyhítésére kerülhet sor a 49. § (1) bekezdése alapján.

A német jog is ismeri azt, hogy szakértő jogkérdésre nem adhat választ szakértői véleményében, tehát az igazságügyi pszichológus, illetve pszichiáter szakértő a büntethetőségről nem „dönthet”, mert az a bíróság kompetenciájába tartozik. A igazságügyi pszichológus, illetve pszichiáter szakértő feladata csak arra korlátozódik a büntethetőség területén, hogy megállapítsa: a 20. §-ban felsorolt kóros lelki (pszichés) zavarok közül egy vagy több kóros lelki (pszichés) zavar ismertetőjele a bűncselekmény elkövetésének időpontjában az elkövetőnél fennállt-e, vagy sem, és ebben a tekintetben az elkövető belátási képessége korlátozott volt-e, vagy sem, és ha igen, milyen mértékben.

Azon kérdés megválaszolása, hogy vajon büntethető-e az elkövető, az igazságügyi pszichológus, illetve pszichiáter szakértő számára *korlátozott*, mert ez jogi dimenzió, így ebben a kérdésben a bíróság jogosult dönteni; azt az igazságügyi pszichológus, illetve pszichiáter szakértő csak orientálja szakértői véleményével döntésének meghozatalában.

A német Btk. 20. §-ában felsorolt „kóros lelki (pszichés) zavarok” miatti büntethetőséget kizáró okokként a következő betegségek szerepelnek:

- *kóros lelki (pszichés) zavar*: az uralkodó álláspont szerint minden szomatikus betegség feltétele a pszichés megbetegedés, és így minden egyes pszichés zavar testi betegséget is okoz. Tehát: exogén pszichózis (agyi károsodást követően), endogén pszichózis (skizofrénia, mániás depressziós zavar), patológikus szenvedély állapot (alkohol, drog);
- *mélyreható tudatzavar*: az „én” részleges kikapcsolása, önkívületi állapot, amely mélyreható kell, hogy legyen. Legismertebb esete: az affektus (fokozott érzelem, szenvedély, indulat hirtelen fellobbanása). Elhatárolás: affektus-impulzus;
- *gyengeelméjűség*: általában vele született jelentékeny területű intelligenciahiány;
- *más súlyos lelki (pszichés) elváltozás*: pl. a pszichopátia, a neurózis, az ösztönzavarok, valamint a súlyos függőségek, mint pl. a szenvedélybetegségek, illetve a játékszenvedély.

A magyar Btk. 24. §-a tartalmazza részletesen a „kóros elmeállapot” miatti büntethetőséget kizáró okot, és a kóros elmeállapot 5 fajtáját említi meg ezen §-ban. Ezek a következők: elmebetegség, gyengeelméjűség, szellemi leépülés, tudatzavar, illetve személyiségzavar.

Az említett § (2) bekezdése – hasonlóan a német büntetőjogi szabályozáshoz – a büntetés korlátlan enyhítését teszi lehetővé, ha az elkövetőt az elmeműködés kóros állapota korlátozza a cselekmény következményeinek felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

Szavahihetőség

Helmut Kury előadása ebben a tekintetben az újdonság erejével hatott rám. Különböző módszereket ismertetett, amelyek – gondolom – a pszichológusok és a pszichiáterek számára teljesen közismertek, nekünk jogászoknak, azonban nem annyira.

A magyar Be. és a büntetőjogi gyakorlat alapján a szavahihetőségre vonatkozóan gyermekek, illetve fiatalkorú személyek esetében szoktunk pszichológus szakértőt kirendelni az adott gyermek, illetve fiatalkorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt, annak megállapítása céljából, hogy élményszerűen adja-e elő a vele történeteket, betanított szöveget mond-e, vagy esetleg a gyermek fantáziájának szüleménye a történet.

Felnőttek esetében poligráfus vizsgálatra van lehetőség, ami közismert nevén „hazugságvizsgálat”. A poligráfus vizsgálatba a gyanúsítottnak írásban bele kell egyeznie, tehát a gyanúsított hozzájárulása szükséges annak lefolytatásához. Megjegyzem, hogy a poligráfus vizsgálat eredménye 100%-osan nem vehető figyelembe a büntetőeljárásban.

Ezen kívül nem ismert számomra – de nem tartom kizártnak, hogy létezik –, hogy a szavahihetőség eldöntésére szoktak-e pszichológust, illetve pszichiátert (igazságügyi elmeorvos szakértőt) kirendelni.

A bírósági tárgyaláson az ügyész a perbeszédében, illetve a bíró az ítéletének indokolásában tér ki arra, hogy a gyanúsított által előadottakat életszerűnek tartja-e (a tanúvallomások, valamint a gyanúsított társak vallomásai ismeretében elfogadható-e a gyanúsított vallomása, és szavahihetőnek tekinthető-e), vagy sem, valamint a gyanúsított védekezését, az általa előadottakat az ügyész, illetve a bíró miért nem tudja elfogadni. A gyanúsított, illetve a kihallgatott tanú a szavahihetősége megdől akkor, ha több alkalommal történő kihallgatása során egymásnak ellentmondó vallomásokat tesz, és ezek a vallomáseltérések az ügy szempontjából lényeges körülményekre vonatkoznak.

A magyar büntetőjogban a gyanúsítottnak megvan az a lehetősége, hogy több alkalommal történő kihallgatása alkalmával egymástól teljesen eltérő vallomásokat tegyen: ha első alkalommal beismerő vallomást tett, második alkalommal vallomását teljes mértékben visszavonhatja, harmadik alkalommal visszatérhet az első vallomásához, de előadhat egy teljesen más vallomást is. Ilyen esetben úgy gondolom, hogy a gyanúsított szavahihetőségének a vizsgálata indokolt lenne a magyar jogban is.

Ha pedig a jogalkotók szerint ez nem szakértői kérdés, hanem „jogkérdés”, akkor valamilyen formában korlátozni kellene a számtalan vallomástétel lehetőségét, és valahol határt kellene szabni annak, hogy ez a „vallomásdömping” megszűnhessen. Ezzel a mi munkánk is könnyebbé válna.

Bűncselekmény-specifikus vallomáselemek

Tekintettel a bűncselekménynek a tettes és az áldozat életkörülményeibe való beágyazódására, ennek interpretálása a cselekményről tett vallomásból nagyon nehéz, ha az illető más életkörülmények között él.

Tulajdonképpen ezen kellene „állnia”, illetve „buknia” az ügynek, hiszen ha az ügy lényeges körülményeit tekintve a nyomozás többi adatával nem egyezik a gyanúsított vallomása, az felvetheti azt, hogy a gyanúsított „hazudik” vagy egyáltalán nem is járt a bűncselekmény elkövetésének helyszínén a bűncselekmény időpontjában.

Felelősségre vonhatóság

A német fiataikorúakra vonatkozó törvény szerint „egy fiatakorú büntetőjogiilag akkor vonható felelősségre, ha a cselekmény elkövetésének időpontjában erkölcsileg és értelmileg elég érett arra, hogy a cselekménye következményeit felismerje, és e felismerésnek megfelelően cselekedjen”.

A német és a magyar büntetőjog szerint egyaránt 14 éves kortól büntethető az elkövető, a gyermekkor büntethetőséget kizáró ok. A magyar Btk. 23. §-a szerint: „Nem büntethető, aki a cselekmény elkövetésekor 14. életévét nem töltötte be.” A magyar büntetőjogi szabályozás nem tartalmaz olyan kitételt, mint a német büntetőjog (erkölcsi, értelmi fejlettség).

Kihallgatási képesség, tárgyalási képesség

A kihallgatási képesség a gyanúsítottnak az a képessége, hogy a rendőrségi vagy a bírósági kihallgatáson „hagyja magát kihallgatni”, értelmes adatokat közöl, és nyilatkozatokat tesz. Ez magában foglalja azt a képességet, hogy a kihallgatáson engedelmeskedik, a kérdéseket értelmesen felfogja, és azokra saját akaratú döntése alapján válaszol, magyarázatait érthető formában adja elő.

A tárgyalási képesség a gyanúsítottnak az a képessége, amellyel a saját érdekeit figyelembe véve a tárgyaláson – és azon kívül is – ésszerűen él, illetve élni tud, védekezését értelmesen és érthető módon adja elő, úgy is, hogy az eljárás során a részére adott magyarázatokat elfogadja, és azokat meg is érti.

Börtöntűrő képesség

A börtöntűrő képesség a gyanúsított, illetve az elítélt azon képessége, hogy büntetés- végrehajtási intézetben tud élni úgy, hogy a szabadságelvönás egészségét, illetve életét nem veszélyezteti, és a szabadságvesztés-büntetés „leülésének” értelmét és célját felfogja.

A magyar büntetőjogi gyakorlatban általában a védelem terjeszt elő olyan bizonyítási indítványokat – leginkább már a bírósági szakban –, hogy a védencének börtöntűző, illetve börtönelviselő képessége minimális (pl. klausztrófóbiás), és a szabadság elvonása részére rendkívül hátrányos lenne. Előfordul, hogy a bíróság szakértőt rendel ki az indítvány alapján.

Prognózis vagy előrejelzés

„Prognózis” (előrejelzés) szakértői vélemény bekérésére kerül sor a német büntetőeljárásban a szabadságelvonással járó büntetőjogi intézkedés végrehajtása alkalmával a szabadságelvonással járó büntetés végrehajtása során az elhelyezéssel kapcsolatban („Unterbringung im Maßregelvollzug”), illetve a büntetés kiszabását megelőzően. (Ilyen szakvéleményeket az utóbbi időben egyre többet kérnek, főleg a kezelésre vonatkozóan.)

„Prognózis” szakértői vélemény kérhető a büntetés-végrehajtásban

- a végrehajtás enyhítése,
- az elbocsátás (szabadulás), illetve
- az utólagos elrendelés

alkalmával.

A „prognózis” szakvélemény problematikájának részletesebb kifejtése

A német büntetőjogban a központi kérdésfeltevések a szavahihetőséggel, a büntethetőséggel, illetve a prognózissal kapcsolatosak. A bíróság dönt arról, mikor rendel ki szakértőt, erre leggyakrabban az előkészítő eljárásban (a büntethetőségre és a szavahihetőségre vonatkozóan) kerül sor.

Minél súlyosabb egy bűncselekmény, annál inkább valószínű, hogy szakértői véleményt kell beszerezni a szavahihetőségre, illetve a büntethetőségre vonatkozóan.

A szavahihetőség megítélésénél nagy szerepet játszik a gyanúsított beismerő vallomása. Lehetőség van olyan szakértői vélemény benyújtására, amelyet a védelem szerez be, és terjeszti elő a bíróságon.

A „prognózis” szakértői vélemény beszerzésének esetei

A „prognózis” (előrejelzés) szakértői véleményre érvényes az, hogy extern (külső) független szakértői véleményt kell beszerezni az erőszakos és a szexuális bűnelkövetők esetén akkor, amikor ezen elkövetőket 2 évi szabadságvesztésnél hosszabb időtartamra ítélik el, és a büntetés végrehajtásának enyhítése, illetve szabadításuk kerül szóba.

Az utóbbi években egyre több és több esetben kerül sor a más jellegű bűncselekményt elkövetők vonatkozásában is prognózis szakértői vélemény beszerzésére.

A német büntetés-végrehajtási eljárásról szóló törvény 454. § (2) bekezdése szerint kötelező kirendelni prognózis szakértőt, ha életfogytig tartó szabadságvesztésre vagy 2 évi szabadságvesztésnél hosszabb időtartamra elítélt erőszakos, illetve szexuális bűnelkövető szabadítása várható.

Új szabályozás lépett érvénybe a „Szexuális és más veszélyes bűncselekményekkel szembeni küzdelem”-ről szóló törvénnyel, amely 1998. január 31. napján lépett hatályba. Ezen törvény hatályba lépése óta a törvény feltételezi, hogy a bíró saját maga is rendelkezik a szükséges szakértelemmel ahhoz, hogy legális prognózist állapítson meg, de csak azokban az esetekben, amelyekben az erőszakos, illetve szexuális bűnelkövetőt 2 évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel sújtották (tehát két év fölött már nem), és szabadulása várható.

Németországban az utóbbi években többször is rámutattak arra, hogy a súlyos erőszakos és szexuális bűnelkövetőket a büntetőeljárás során túl kevésszer vizsgálják meg prognózis céljából, ezért kevés célzott, kezeléssel kapcsolatos intézkedést vezettek be. Ezért követelnek egyre többször szakértői véleményt a prognózisra vonatkozóan. Ha az elkövetőt a börtönből való szabadulás után az a veszély fenyegeti, hogy ismét szabadságvesztés büntetésre ítélik, „prognózis” szakértői véleményt kell beszerezni.

A büntetés-végrehajtásban a bv. bírói tanács által a „prognózis” szakvélemény beszerzésére általában akkor kerül sor – néhány megnevezett tettes csoportnál –, mielőtt a büntetés enyhítésére vagy szabadításra kerülne sor. Utólagos elrendelés alkalmával két „prognózis” szakértői véleményt kell beszerezni. Biztonsági őrizetnél („Sicherungsverwarten”) két évente szükséges a „prognózis” szakértői vélemény beszerzése.

A prognózis szakértők feladatai

A prognózissal kapcsolatos alapvető követelmények a következők: „Az elítélt milyen típusú bűncselekményeket, milyen személyek sérelmére és milyen körülmények között fog elkövetni lehetséges szabadulását követően?”

A prognózis szakértők feladatai a német Alkotmánybíróság döntései nyomán is meghatározhatók.

A német Alkotmánybíróság 1991. szeptember 23-án kelt 2 BvR 1327/89 számú határozata szerint „a bíró a prognózisban a fenyegető bűncselekmény módját (típusát) és valószínűségének mértékét kell, hogy megítélje (mérlegelje), miközben figyelembe kell vennie utasításai lehetséges hatásait a pártfogón keresztül, aki a bv. intézeten kívül az elítéltnak segít.”

A német Alkotmánybíróság 2003. április 25-én kelt, NStZ-RR 2003 számú határozatában rögzítette, hogy „az izolált (elszigetelt) valószínűségi szakértői véleménnyel egyedül még nincs elintézve az ügy... Az elszigetelt nyilatkozat a jövőbeni büntetlenség valószínűségéről nem nyújt segítséget.” A szakértői vélemény kell, hogy tartalmazzon egy odáig menő értékelést is: vajon a prognózis pozitív vagy negatív.

Néhány közvetett tény, amelyeket a Német Büntetőtörvénykönyv 57.§ (1) bekezdés 2. pontja sorol fel, és amelyek a pozitív/negatív prognózis felállításánál segíthetnek a következők: az elítélt személyisége, előélete, a bűncselekmény elkövetésének körülményei, az elítélt magatartása a bv. intézetben, az esetlegesen megsértett jogok súlyossága, a szabadulás lehetséges várható hatásai.

Prognózis a bűncselekmény tagadása esetén

Átfogó prognózisos szakértői véleményezés mellett szól a büntetőeljárásban a tett lehetséges tagadásának a problematikája, amely a szexuális bűnelkövetőknél inkább rendszeres, mint kivételnek számító. Ezekben az esetekben általában nincs kezelési intézkedés.

Ez vezet a „nyugalmi állapothoz” („Stillstand”), amit a későbbi „prognózis” szakértői véleményezés során negatívan értelmeznek. A cselekmény tagadása azonban nem szükségszerűen szól egy lehetséges kezelés ellen, és nem szól egy kedvező prognózis ellen sem.

A BGH (Német Legfelsőbb Szövetségi Bíróság) igazságszolgáltatása alapján az elítéltet nem érheti hátrány a „prognózis” szakértői véleményben, ha a magatartása nem múlja felül azt, ami a védelme érdekében szükséges. Egy neves német pszichológus szakértő szerint: A tagadás pusztán tényének általában nem tulajdonítanak nagy jelentőséget a „prognózis” szakértői véleményezés során. Csak akkor válik a tagadás negatív faktorrá, ha további támpontok is azt támasztanak alá, hogy az elítélt személyiségének deficitje jut kifejezésre ezáltal, amely egy újabb bűncselekmény veszélyét jelentheti”.

A „prognózis” szakértői vélemény jogi háttere

A már említett „Szexuális és más veszélyes bűncselekményekkel szembeni küzdelem”-ről szóló törvény 1.3 §-a szerint bíróság könnyebben tudja elrendelni a szabadságvesztés végrehajtását abban az esetben, ha a bűncselekmény legalább 2 évi szabadságvesztéssel büntetendő, és az elkövetőt korábban ilyen jellegű bűncselekmény miatt már 3 évi szabadságvesztés büntetésre ítélték.

Ha az elítélt a büntetésből már 10 évet kitöltött, az intézkedés elintézettnek tekinthető abban az esetben, ha nem áll fenn annak a veszélye, hogy a szabadságvesztés letöltésére kijelölt intézetben elhelyezett személy hajlama (belső késztetése) következtében jelentős bűncselekményeket követne el, amelyekkel áldozatát lelkiileg és testileg súlyosan károsíthatja.

A bíróság döntését a fiatalok elkövetők szabadításáig visszavonhatja (hatályon kívül helyezheti) újonnan vagy korábban megismert olyan tények alapján, melyek a fiatalok fejlődésére vagy a társadalom érdekeire tekintettel nem vállalható felelősséggel.

A „prognózis” szakértői véleménynek különösen szólnia kell arról, hogy az elítéltnél már nem áll fenn annak a veszélye, hogy a tette által megnyilvánuló veszélyessége továbbra is fennáll.

A büntetés-végrehajtási intézet meghallgatása szóban történik.

Az elítéltet, védőjét, a büntetés-végrehajtási intézetet és a fiatalkorúak javító-nevelő intézetét a meghallgatás időpontjáról értesíteni kell.

Meg kell nekik adni azt a lehetőséget, hogy kérdéseket tehessenek fel, és nyilatkozatokat tehessenek a bv. véleményével kapcsolatban.

A bíróság eltekinthet a bv. szóbeli meghallgatásától, ha az elítélt, védője és maga a bv. intézet erről lemond.

Kockázati elemzés

Az utóbbi években a nyugati államokban növekvő szerepet játszik, egyre fontosabb a kockázati elemzés, figyelemmel arra, hogy nagyobb a társadalom tagjainak az érzékenysége a szexuális és erőszakos bűnelkövetőkkel kapcsolatban, főként azokkal szemben, akik szabadon bocsátásukat követően visszaesőkké válnak, ezen párhuzamosan a bűnözési hullám egyre terjed, és a kriminalitás politikai jelentősége megnőtt.

Büntetőjogi területen a prognózis szakértőknek nagy felelőssége van: egyrészt a társadalommal szemben, másrészt pedig az érintettekkel kapcsolatban. Egy rossz prognózisnál a társadalom egyik tagja a visszaeső által súlyosan „károsodhat” (emberölés, szexuális bűncselekmény), illetve – másik oldalról nézve – az elkövető továbbra is a büntetés-végrehajtási intézetben maradhat, annak ellenére, hogy már veszélytelen.

Az elmúlt 20 évben standardizált listák („Checklists”) kerültek kifejlesztésre, amelyek azt garantálják, hogy összehasonlítható minimumkövetelmények kerülnek a „prognózis” szakértői véleménybe. Mellesleg ma már átfogó jellegű pszichológiai számítógépes vizsgálatok is léteznek. Németországi felmérések azt mutatják, hogy ezeket a számítógépes vizsgálati eszközöket nem használják a szakértői vélemény praxisában. A pszichológusok ezekhez általában kiegészítésként pszichológiai teszteljárásokat alkalmaznak a személyiséggel kapcsolatos problémák vizsgálatára.

Mivel egyre nő a szakértői vélemények száma, s újra és újra kifogásolják a szakértői vélemények minőségét, illetve színvonalát Németországban, ezért interdiszciplináris munkacsoport jött létre, együtt a Legfelsőbb Szövetségi Bírósággal, amely néhány évvel ezelőtt konkrét és differenciált „minimumkövetelményeket” fogalmazott meg a „prognózis” szakértői véleményekkel kapcsolatban, amelyek által a szakértői véleményeket kérő szervek (bv. bírói tanács, igazságügyi végrehajtási intézet, igazságügyi minisztériumok) abba a helyzetbe kerültek, hogy legalább rendelkeznek azzal a lehetőséggel, hogy az előterjesztett szakértői vélemények minőségét és jelentéstartalmát (hasznosságát) ellenőrizni tudják.

Az empirikus vizsgálatok az utóbbi években megállapították, hogy a szakértői vélemények minősége csekély mértékben ugyan, de javult.

Helmut Kury előadását egy érdekes eset ismertetésével zárta, mely azt volt hivatott bemutatni, hogy nagyon nehéz prognózist felállítani.

Ámokfutás Winnendenben

Ámokfutó gyilkolt 2009. március 11-én egy németországi iskolában, a Stuttgart melletti Winnendenben. A tettes, akit a rendőrök menekülés közben lelőttek, 16 személyt ölt meg...

Az elkövető egy 17 éves, nagyon nyugodt, ugyanakkor félénk, egy kicsit depressziós fiú volt (mellesleg jó asztaliteniszező), aki rendezett családi körülmények között élt. Apja számos fegyverrel rendelkezett, és egy lövészegyesület tagja volt.

Hogyan tudtuk volna előre megmondani, hogy ez a fiatalember egy ilyen tettet követ el, ami ráadásul kifejezetten ritkának is számít?

Röviden válaszolva: Mi ezt nem tudhattuk!

Összegzés

Magyarországon a „prognózis” szakvélemény fogalma ismeretlen. A büntetés-végrehajtásban egyáltalán nem alkalmaznak olyan területeken pszichológus, illetve pszichiáter szakértőket, mint a német büntetőjogi területen.

Manapság egyre több és több agresszív bűncselekményt követnek el, és a szexuális bűncselekmények száma is növekvő tendenciát mutat. Ez utóbbi bűncselekményeket különösen gyermek- és fiatalkorú személyek sérelmére követik el, amelyek napi szinten rázzák meg a közvéleményt.

Erre való figyelemmel el kellene gondolkoznunk azon, hogy ezek az elkövetők, miután büntetésüket kitöltötték, szabadulni fognak, és ha erőszakos vagy szexuális bűncselekményre való hajlamaik kezelését meg sem kíséreljük, óhatatlanul is megint találkozni fogunk velük az igazságszolgáltatásban.